Mizah

KARPUZ KABUĞU
KARAYA DÜŞTÜ..

— Bal,bal... Kabağına para yok!

GÜLLER - DIKENLER

VELİNİMETİMİZ... ARPA!

Şükür yetiştirene... Tokat havalisinde arpa mahsulü idrak edilmiş. Fiyatı on beş, olarak takarrür etmiş. Arpanın bu sene pek bol olacağı söyleniyormuş. Bundan ilham alarak hükûmetin bir arpa bayramı günü kararlaştıracağı söyleniyormuş. Şairler şimdiden kalemleri zağlamışlar:

Kana kuvvet, göze fer, batna cilâdır arpa
«Nûş Dârû» gibi her derde devâdır arpa

diye kaside yazmağa bile başlamışlar.

Arpa bayramını eski Ticaret Vekili Atıf İnan bir nutukla açacakmış!

ESKİ VE YENİ HOKKABAZLAR

Bu aylar sünnet mevsimidir. Biraz sonra sokaklarda ekseriya mavi entarilerinin önünü tutarak çağanozvari yanpiri yürüyen işlemeli takkeli çocuklar göreceğiz. Ne zaman sünnet düğünlerini düşünsem eski hokkabazlar hatırıma gelir: Yokluklarını bize tahassürle andıran bu değerli sanatkârlar mazinin gaip perdesiyle örtünmüş gibidirler. Yalnız bir kere Ortaköylü bir musevi gördüm, yardakla beraber pek güzel oynuyorlardı. Acaba bunun tekrar ihyasına imkân yok mudur?

Filhakika yeni türeyen hokkabazlarımız var ki öyle bir hokkanın altında yuvarlağı kaybetmiyor; bir iki milyon papeli birden yok ediveriyor. Fakat bunlar ne kadar sanatlarında mahir olurlarsa olsunlar ben yine eski hokkabazları arıyorum.

PERİ KIZI MI?

Gazetelerden biri Japon İmparatorunun ikinci kızı prenses Kazuko'nun sarayın yemek pişirme, dikiş dikme ve diğer ev idaresine ait işlerini üzerine aldığına dair bir haber neşrediyor; hattâ prensesin ortalığı süpürürken alınmış bir resmini de koyuyor.

İmparatorun ikinci kızı sarayda yemek pişirecek, dikiş dikecek, ortalık hizmetini de görecek.

Koskoca sarayda bütün bu işleri görebilmek için Japonya hükümdarının değil, peri padişahının kızı olmak lâzımdır.

Eğer prenses Kazuko hakikaten bunları yapabiliyorsa, bu hizmetçi buhranında ağırlığınca altın kazanır.

AYRAN VE FESLEĞEN

Aksaraydan Haydarpaşaya ve Taksime Metropoliten-yani yeraltı şimendiferi yapılacakmış. (Akşam) bize bu tasavvurun plânlarını veriyor ve Teknik Üniversite de Paris metrosunun müdürü tarafından verilen konferanstan bahsediyor.

Hepsi güzel... Fakat mademki yer altından tren işletmeyi göze aldık, biraz da yerin üstündeki tramvayları, otobüsleri, tünelleri, trenleri de düşünsek nasıl olur? Teşbihte hata olmaz. Bayboranın tramvayları dururken yeraltı şimendiferi yapmak biraz fesleğen takmağa benziyor.

ÇORUM VENEDİK OLMUŞ!

Yurtta uçakla yaptığı seyahat hatıralarını merakla okunacak şekilde anlatan Metin Toker Çorumun yağmurlarda uğradığı (hâl-i-pür melâl) ini hafifletmek için şehri Venediğe benzetiyor. Bermutat yanlış yapılan bir hesap yüzünden selleri akıtacak olan yatak her yağmurda Çorumun sular altında kalmasına sebep oluyormuş.

Genç muharrir bu teşbihte hata ediyor. «Venedik» in sokakları kanallardır; Çorumda ise bütün şehir bir göldür. Sezarın hakkını Sezara, Çorumun hakkını da Çoruma vermeli.

SALON

Türkiye'nin bu en güzel mecmuasını bütün dostlarınıza tavsiye ediniz.

18 inci sayısı bir çok yeniliklerle 15 temmuzda intişar edecektir.

SERBEST REY

Yeni Seçim Kanunu Meclisteki müzakere ediliyor. Efkârı umumiye tasarının tasasını çekiyor. Acaba tam demokrasiye uyacak mıyız? Yoksa bize göre bir demokrasi mi kuracağız?

Memlekette seçim hürriyetine taassupla taraftar olanlar var. Bunlardan biri refikına:

— Azizim, diyordu, ben daha sandığa reyimi atmış adam değilim. Sandık benim reyimi görmedi.

Muhatabı güldü; sükûnetle cevap verdi:

— Atsaydınız da yine sandık reyinizi göremezdi!

TAKAS, TUKAS

Bir gazetede okudum: Kabakçekirdeği verip yerine dudak ruju alıyormuşuz.

Bu trampada kim kârlı çıkıyor? Elbette kabakçekirdeği alanlar... Dudak kırmızısından nihayet yalnız «Havva kızları» istifade eder. Halbuki kabakçekirdeği herkes için eğlencelik-tir. Okadar ki Mısırda bazı kafe şantanlarda garsonlar yeni gelen müşteriye ne içeceğini sormadan masanın üzerine bir avuç kabakçekirdeği koyarlar.

Biz kabakçekirdeği yerine bu mübadeleyi bizde yetişen yeni kabak çiçekleri ile yapsaydık, belki daha kârlı çıkardık.

SIFIR

Gazeteler imtihanlarda çok kişinin muvaffak olamadığını yazıyorlar. Namzetler fırıldak gibi dönüyorlarmış. Talebeye imtihanı hakiki mânâsı olan «mihnet» şeklinde gösteren bir öğretmen - sözün ağırlığını, hafifliğini pek güzel tartmasını bilen hâkim Naci beye: - bana demiş, «sıfırcı hoca» derler.

Naci bey, mavi gözlerinden bir nükte bulutu geçirerek cevap vermiş:

— O halde siz anadan doğma sıfırsınız!

Bunu anlatırken:

— Tasavvur edin.. dedi. Bununla tefahür edilir mi? Zaten sıfır ne demektir? İmtihanda bunu havsalam almaz. Bir talebe iki alır, üç alır, fakat sıfır alması için bir duvar olmalı... Bu kadarını da anlamam doğrusu...

Tecrübe ettiniz mi?

DENTOSİL

Diş Kremi

Bol köpürür, zevkinizi okşar sizi ferahlandırır.

MİZAH

Ciltleri ve cilt kapakları

Geçen sayımızla 4 üncü cildimiz tamamlanmıştır. Yakında bu cildin kapakları satışa çıkarılacaktır. Diğer ciltlerin mevcudu azalmaktadır.

Sayı : 105 — Cilt : 5 FİATI 25 KURUŞTUR 9 Temmuz 1948

Mizah

SAHİBİ : RAMİZ GÖKÇE
ABONE :
Seneliği 1250 kuruş, altı aylığı yoktur.

Posta kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10
Telefon : 20715

• CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI •

İlk ve Son...

BU satırlar yazıldığı sırada daha Meclis seçim emniyeti hakkında hazırlanan kanun tasarısına cevap vermiş değildir. Millet, seçim emniyetini sağlıyacak mı, sağlamıyacak mı?

Her şeye rağmen partisinin (hüsn-ü-niyet) inden emin olan bir partizan:

— Öyle olacak ki, diyordu. En geniş seçim emniyeti bizde olacak.

Muhalifler böyle düşünmüyorlar; en azılılarından biri:

— Vermezler... diyor; hakları da var; seçim emniyeti iktidar partisinin iktidara «Adiyö!» demesidir.

Ben bütün bu düşünceleri biraz anlatışa göre verilen fetvalara benzetiyorum. İşin tek cephesi seçim hakkını sağlıyacak olan seçim emniyetidir. Bütün millet bunu istiyor ve bekliyor. Öyle zannederim ki (Efkârı umumiye denilen o füsunkâr kuvvetin en candan dileği de bu olsa gerek...

Bektaşi babalarından birinin müz'iç bir adama borcu varmış; alacaklısının elinden zavallının huzur ve rahatı kaçmış; sağdan soldan biraz mangır tedarik etmek istemiş; ona da muvaffak olamamış; Nihayet kalkmış bir gün camie gitmiş; ortalığın tenha bir zamanında şöyle bir dua etmiş:

— Yarabbi! İşte ilk defa olarak evine geldim... Sen de bilirsin ki ben seni her gün beş defa rahatsız edenlerden değilim... Şu muacciz herife borcum olmasa yine gelmezdim, ne yaparsan yap; (hazîne-i-gayb) mından mı verirsin? Nereden verirsen ver... Benim borcumu gönder, alacaklımdan kurtulayım. Bir daha evine gelmem! Bu tadım ilk ve son olacaktır!

YUGOSLAVYA YÜKÜNÜ ATIYOR....

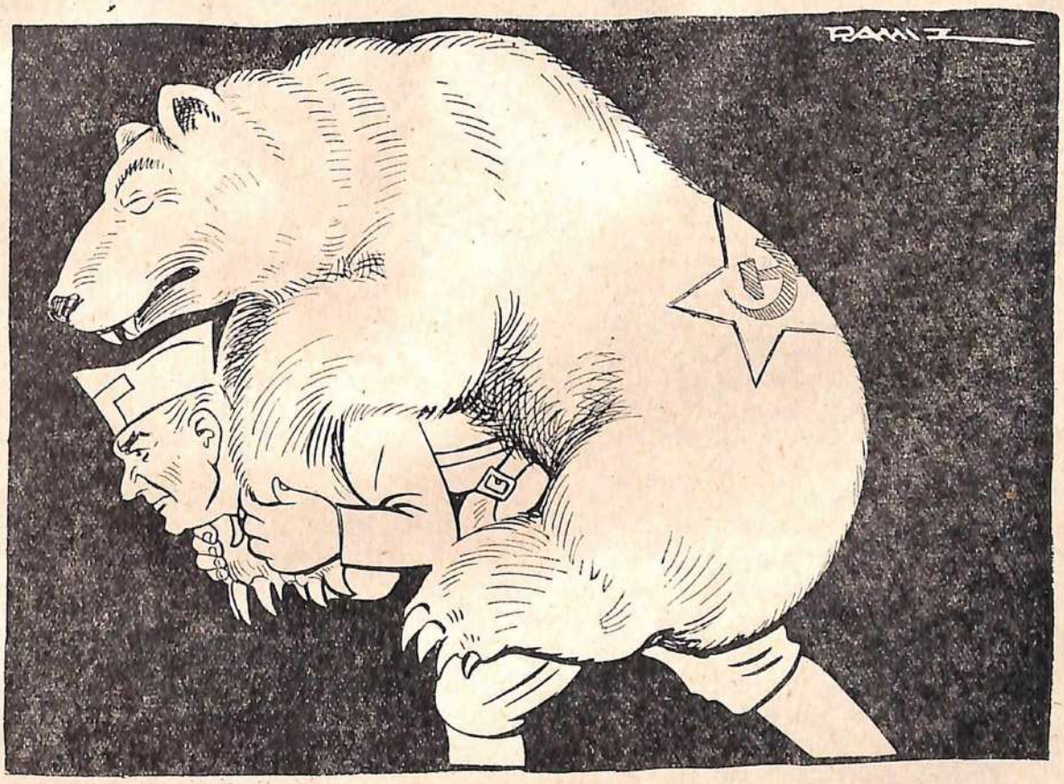

Yugoslavya — Ben şahımı....

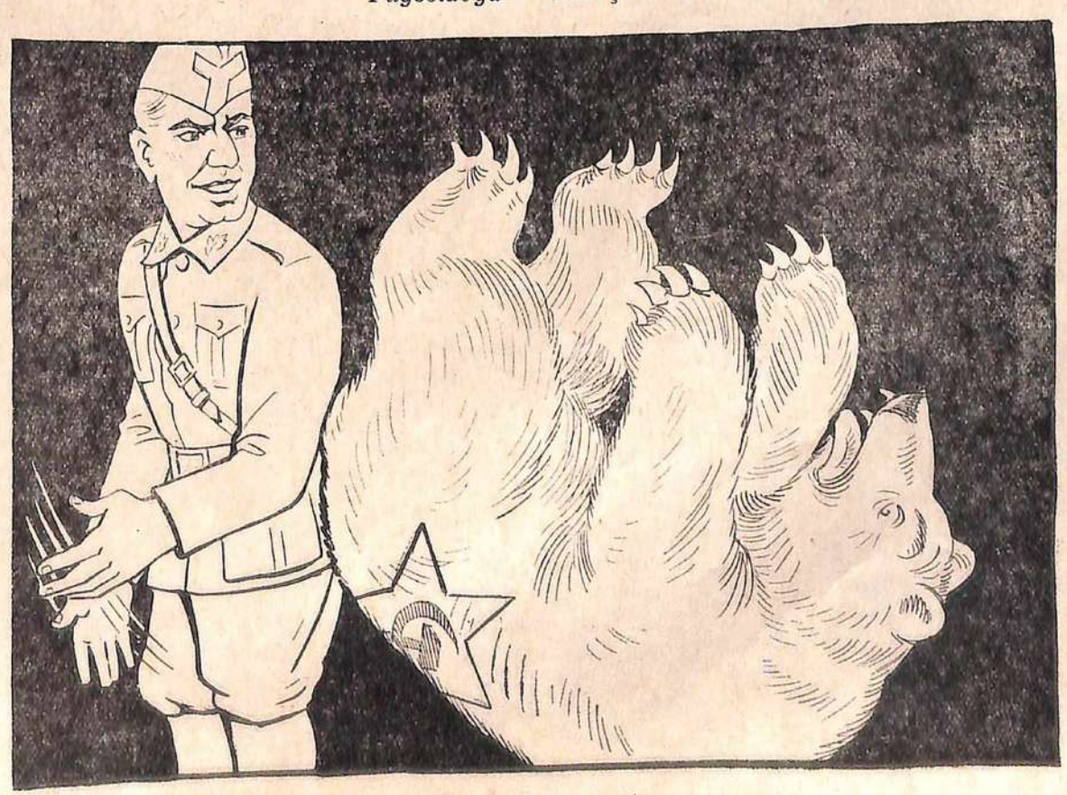

Bu kadar severim.

Gazetecilik mektebi

YAZAN
Refi' Cevat ULUNAY

Gelecek meslekdaş nesle müjdeler olsun. Yegâne başı boş meslek olan gazetecilik de nihayet diplomaya bağlanacak.

Dersler hakkında meslekdaşlarımız birer not gönderdiler; bunları birer birer okuyucularımıza arzetmeyi faydadan hâli görmedik:

★★

Hakkı Tarık Us:

«Gazetecilikte «Vakit nakittir.» Gazetecilik satış demek değildir; sadece her gün matbû' bir kâğıt neşreylemektir. Gazeteci her şeyden evvel gazetesine bir hususiyet vermeli. Bu da mesela harflerin birbirine muvazi olmamasına dikkat etmekle yanut resım koyarsa çividî yahudi mavisi ile kazı hatırlatan sarı rengi yan yana koymalı... Gazete sık sık isım değiştirmelidir. Çünkü halk bıkar. muharrirlik hayatında fazla yemek yemeyiniz. Mide ne kadar boş olursa kafa o kadar iyi işler... Hattâ muharrirın sık sık i'tikafe girerek gunluk gıdayı bir zeytin tanesine kadar indirmesi lâzımdır. O zaman da «Ağzına bir zeytin... Eline bir tulum» meseli tahakkuk eder.

Ahmet Emin Yalman:

«Gazetecilikte seyahat şarttır. Denizde, havada, karada elinize geçen bütün fırsatlardan ve vasıtalardan istifade ederek bugün Avrupada, yarın Amerikada, öbür gün Asyada, daha öbür gün Avustralyada bulunmağa gayret ediniz. Yazı yazdığınız zaman en aşağı on sütundan eksik düşmeyiniz.»

Nadir ve Doğan Nadiler:

«Nadir Nadi — Gazetecilik
Doğan Nadi — Gayet ince
Nadir Nadi — Bir
Doğan Nadi — Meslek
Nadir Nadi — tir.»

Halil Lûtfi Dördüncü:

«Gazetecilik bir gazete çıkarmaktan ziyade başkalarının çıkardığı gazetelerin bütün varidatını müessesenin kasasına nakletmektir. Şimdiye kadar matbaamda neşredilen gazetelerden günde doksan bin nüsha satanlar dahi zarardan kurtulamamışlar ve nihayet sahipleri tarafından kendilerine paraşı peşin alınmak suretiyle kiraladığım peştemallara bürünerek evlerine gidebilmişlerdir. İşte gazetecilik budur!»

— *12 Temmuz beyannamesinin tahakkuku başladı.. Yeni kanuna göre seçimlerde mukabil partiden de bir kişi bulunacakmış.*
— *Ya... Büyük fedakârlık doğrusu!*

Nizamettin Nazif:

«Gazete çıkarmak çocuk oyuncağı kadar kolay iştir. Matbaacıya ilân bedelini sağlarsın. Klişeciye iadelerin satışını çevirirsin, muharrirlere derecesine göre bir köfteci, işkembeci, piyazcı yahut bir simitçi gösterirsin. Gazete çıkar. Öperim!»

Ethem İzzet Benice:

«Gazetecilik için öyle derin okumağa hacet yoktur. İyi partizanlık kâfidir. Gazeteyi çıkarmadan evvel vapura binip Siird'a gitmeli. Mahallî incelemeler yapmalı; seçmenlerimizin gazete hakkındaki oyunu almalı ve gazetenin satışı ile de fazla meşgul olmamalı.»

Asım Us:

Gazetecilik yazı yazmaktır. Bunun için seçilecek mevzuların insanın vaktini işgal etmiyecek gibi olmasına dikkat etmeli. Meselâ dünya yerinden oynasa «çilek sepetleri» hakkında bir makale daima lezzetle okunur ve gazete çıkaracaklar müteaddit kardeş olurlarsa istişare imkânı daha ziyade temin edilmiş olur.»

Sedad Simavî:

«Gazetecilik bir teknik işi olmuştur. Sizler gibi gazeteciliğin ruhunu öğrenmek istiyenler kendilerine rakip olarak gazetecileri değil ancak radyoyu ele almalıdırlar. Gazetecilikte bütün okuyucuların ceplerine mini mini bir radyo âhizesi bulundurarak gezdikleri yerde mühim havadisler edinmelerine imkân verilmeldiir. Hattâ okudukları gazetelerin sahifelerini çevirmek, büküp ceplerine koymak için okuyucularınıza birer otomatik makine hediye ettiğiniz gün tam gazeteyi çıkarmış sayılırsınız.»

Cemalettin Saracoğlu:

«Bir gazete kurduğunuz zaman bilhassa muharrirlere tahsis edilen odanın penceresi olmamasına dikkat etmeli, ancak bu suretle ziyaretçilerin önünü alabilirsiniz... İçleri sıkılır, fazla oturamazlar!»

Cihat Baban:

«Gazetecinin bir akidesi olmalıdır. Akide deyince şekerin dar zamanını düşünüp akide şekeri hatıra gelmesin. Akide, bir imandır. Meselâ dindarsınız. Viski içer, zevkinizi yapar, fakat yine de dindar kalabilirsiniz. İşte dikkat edilecek nokta budur!»

Ramiz Gökçe :

«Gazetecilik için vücudün bazı kısımlarının sağlamlığına dikkat etmeli.

Evvelâ tabanları sağlam olmalı... Babıâli yokuşunu günde bir çok kereler tırmanmak için.

Bünye sağlam olmalı... Ekseriya açlığa dayanmak için.

Mide sağlam olmalı... Piyazı hazmedebilmek için.

Surat sağlam olmalı... Patronlardan para koparmak için.

Velhasıl gazetecilik bir mukavemet rekorundan başka bir şey değildir!»

Çifte Keramet

RECEBTEN RAMAZANA

Gördüm ki Receb başbakan, Âtıf da bakandır
Âh eyledim ağzımdaki hâlâ o dumandır

★

Ahvâle bakıp altı ağustosta demiştim
Yok çâresi artık yedi eylûl olağandır

★

Geldikleri gittikleri eyyâmı hesab et
Mahrûm-ı refâh olduğumuz hayli zamandır

★

Halloldu mu da'vâ çekilip gitmeleriyle
Zirâ gelen eyyâm gidenden de yamandır

★

Mâliyyenin islâhına tedbir-i yegâne
Marşal plânından diyemem başka plândır

★

Muhtâc-ı taâvün nice akvâm arasında,
Bir yer verecek bizlere başkan Trumandır

★

Geç kaldı bu yardım diye enzârı semâda
Bikes Sakanın kalbi bugün pür helecandır

★

Fırsat bulamazsan bile iftar ü sahûra
İmsâke devâm et ki mübârek ramazandır

AKILLI OZAN

NERDEN GELİR?

Ne Allah korkusundan, ne de kanundan gelir;
Kişiye her fazîlet kendi huyundan gelir...

★

Seçim günü, hâkimi başta görmek isteriz;
Duyduğumuz güvenin sebebi bundan gelir.

★

Fazîlet, iğreti mal, ödünç metâ olamaz;
Suların temizliği, sanma, sabundan gelir!

★

Döndüler imtihanda belediye, vilâyet;
Bu durum, yaptıkları birkaç oyundan gelir.

★

Tevâzuu, vekarı seven halkın hiddeti;
Dik kafadan ziyâde dimdik burundan gelir.

★

İstanbula toplanıp gidecek yer bulamaz,
İncir, üzüm İzmirden, tütün Samsundan gelir.

★

Bugün alış verişte görülen zorlukların
Nısfı ihrâç işinden, nısfı vurgundan gelir.

★

Hak âşıkı sayılır Ozan gibi deliler;
Aslı cinnet olsa da nesli Mecnundan gelir!.

DELİ OZAN

1948 OLİMPİYATLARI İÇİN LONDRAYA GİDİYORUZ!

— Bu genci Olimpiyada gönderelim, zavallı şimdiye kadar hiç Avrupaya gitmemiş.

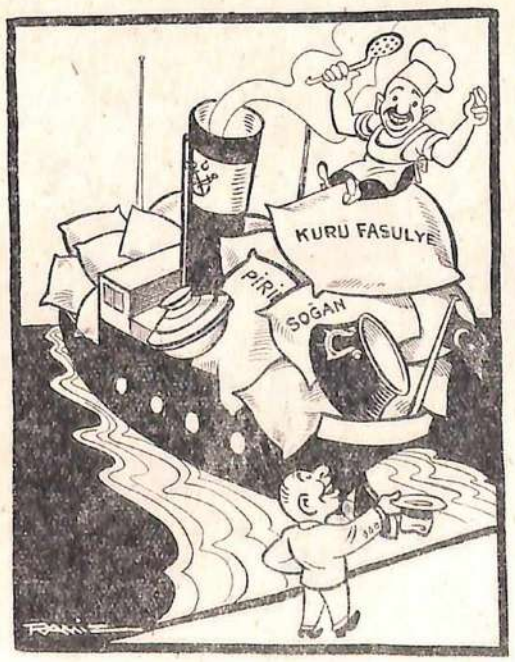

— Aşçıbaşı Boluya mı gidiş?
— Ne Bolusu be, Londraya gidiyok!

İdareciler — Uzun etmiyelim, seyahat işimizi iyi idare ettik!

Duymazlıklarımız

Ulunay'dan:

Kâmil Paşa merhum vechen yahudiye çok benzerdi. Hattâ kendisinin siyasî hasımları «Mufassal Larus» a paşayı, «aslen yahudi» diye yazdırdılar. Bu benzerlik devrinin şairlerine onu bu cepheden hicvetmek fırsatını verdi.

Kâmil Paşa, sadaretten infisal ettikten sonra İzmir Valiliğine tayin edildi. Uzun müddet orada kaldı. İzmirde hürriyetperverliklerinden dolayı menfi bulunanları mümkün olduğu kadar terfih eyledi.

Bilhassa şair Eşrefi himaye etti, hattâ şımarttı. Onun nükteli târizlerini hoş görürdü. Halbuki Eşref onun hakkında en şiddetli hicivler söylemiştir. İşte iki misal:

Hazır elbise satan kavm-i-yahûddan birisi
Bana bir kaşkariko eyledi küllîyet ile.
Ben onun ânasini, bâbasını beller idim,
Sadıra'zam darılır gayret-i-milliyet ile.

İkincisi :

Agop Pâşâyı lutf et, Pâdişâhım,
Sadr-ı-A'zam yap
Denînin peyrev-i-ikbâlı varsın
bir denî olsun.

Sadâret mührünü memnu' ise vermek müsülmâna;
Yahûdiden usandık bir zeman da ermeni olsun.

★ ★

Kanbur Nazifin en güzel sarakalarından biri de mahkeme âzasından gayet müteazzım ve mütekebbir fakat kendisi gibi kanbur bir zata yaptığı azizliktir.

İsmini söylemeğe lüzum görmediğimzi bu zat Kadıköy vapurundan çıkar, kaşlar çatık, elinde 99 lu tesbih, kemali azametle yürür, bu da tabiatiyle Nazifin sinirine dokunur.

Bir gün vapurda kanbur zatı kollar. İskeleye çıkınca arkasına takılır... Arkadaşlarına öğrettiği için Cin Ahmet, Enderunlu Emin, Tıflî Hüseyin başlarlar:

— Kanbur! Ulan kanbur! Hey kanbur.

Bu hitaplardan alınan zat kaşlar çatık, yürür. Fakat arkadakiler duruyor mu?

— Ulan kerata kanbur.. Çağanoz kanbur!

diye bar bar bağırıyorlar.

Kanbur zat dayanamaz. Birden pür hiddet döner dönmez hemen arkasında bulunan Nazif:

— Size değil efendim, der... Bendenize söylüyorlar... Üzülmeyiniz.

— Evlenmek ümitlerimiz suya düştü..

— Birkaç gün buraya gelelim, mutlaka buluruz!

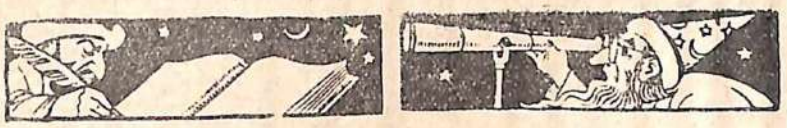

Botarz-ı kudemâ

DEĞİL

Gitse bütün işlerim tersine ağreb değil
Çünkü benim bahtımın kevkebi kevkeb değil

Her şeb-ü rûz içtiğim zehr-i elemdir benim
Kahve değil, çay değil, şerbet-ü sahleb değil

Çünkü gönül verdiğim âfet-i bed-siretin
Meşrebi meşreb değil, mezhebi mezheb değil

Çıkmaz içinden ne dem istesem üç, beş papel
Ceb diye el attığım şey, ne yazık, ceb değil

Bâzı zaman çerh-ı dun âb-ı ferah sunsa da
Hiç birinin neyleyim câmı müzehhep değil

Behrever-i feyz-i Hak olduğumuz yer bizim
Kûşe-i meyhanedir; medrese, mekteb değil

Bak, otodan inmiyor, eğri yolun yolcusu
Tutmuş olan doğru yol sâhib-i merkeb değil

Sorgudan âzâdedir - halkı soyanlar bile -
Fil-i bedinden bugün kimse muâteb değil

Elbet olur hâlimiz böyle perişan bizim
Kârımızın hiç biri çünkü müretteb değil

Benzemeyiz (Fırka-i Halk) a biz ey dangalak
Âşıkıyız gündüzün, sevgilimiz şeb değil

Âh, meğer önce ben büsbütün aldanmışım
Zannederek onların cehli mürekkeb değil

(Müfteilün fâilün) bak, şu sayın baylara
Hangisinin kîsesi şimdi lebâleb değil

Hangisinin gördünüz doğruluğa meylini
Hangisinin kalbi kör, sırtı muhaddeb değil

Hangisinin buldunuz yurda yarar filini
Hangisinin, gösterin, kâri müzebzeb değil

Ermiş iken milletin nâlesi tâ göklere
Hiç birinin işte bak, kalbi muazzeb değil

Böyle, yaşar sözlerin varken a (Râsıd) sana
Hâlik-i mâna demek sanma ki enseb değil.

RÂSID

— *Benim hiç gizli kapaklı bir şeyim yoktur.*

— *Görüyorum!*

— *Güneşte yanıp kavruluyorsun..*

— *Zarar yok, kadınlar pişkin erkeklere bayılırlar!*

Bana göre:

Temmuzdan ilhamlar

Yazan :
Hamdi VAROĞLU

Gıpta huyum yoktur. Hele hasetçi hiç değilim. Fakat yaz ayları gelmiyor mu, tüy değiştirir gibi huy değiştiriyorum. Haziranın başından ağustosun sonuna kadar, gözüm herkesin saadetinde! Kimlere haset etmiyorum ki yarabbi!

Yaprak kıpırdamadığı günler, şehri istilâ eden külhan sıcağı iliklerimi kuruturken buzculara haset ederim.

Sağında, solunda, önünde arkasında sıra sıra dizili su şişeleri, su damacanaları, su bardakları arasında, her zaman şakır şakır ıslak mermer tezgâhın başında, erkânıharbiyesini etrafına toplamış kumandan azametiyle bir duruşları, sokakta kebap olan insanlara, serin, ıslak, gölgelik karargâhlarından bir bakışları vardır ki... Üst üste yığılı buz kalıplariyle tıklım tıklım, merdiven altından bozma dolaplarının içi kim bilir ne serin; mermer sütun kalınlığındaki kalıplardan, dakika başında, etrafa billûr parçaları gibi buz serpintileri saçarak, müşteriye haşır haşır buz kesmek kimbilir ne zevkli; bir adım dışarıda kaldırım cehennem gibi yanarken, ona uzaktan bakıp, bir adım içerdeki dolabın kalıp kalıp cümudiyesine sığınmak, kimbilir ne yürek ferahlatıcıdır.

Gökten ateş yağdığı günler, bazan bu kadar fazla iddialı olmadan, sadece sucularla şerbetçilere haset ederim.

Şimdilerde kalmadı ya, eski sucularda, çığırtkanlık vazifesi gören kurgulu bir çıngırak vardı. İçimi bir türlü, dışımı bir türlü kavuran temmuz sıcaklarını, o zamanlar ben, bu sucu çıngıraklarının yüreklere serinlik serpen incecik, billûr sesiyle tadil etmeğe çalışırdım. Bu çıngıraklar piyasadan kalkalı etrafa bedavadan serinlik tesellisi dağıtan sucu ve şerbetçi dükkânlarının eski zevki kalmadı. Ama, renk renk şerbet kavanozlarının, ıslak, buğulu bardakların, içindeki buzun körpe soluğunu, boncuk boncuk dışına sızdırmış madeni küplerin ortasında, tek damla ter dökmeden, gelene gidene ferahlık sebil eden şerbetçiye, ben yine haset ediyorum.

Yaz ayları, beni bazan, Tünelin Galata tarafındaki memurlara haset ettirir.

Dış kapıdan girer girmez insanı tepeden tırnağa kadar kuşatan, sarıp sarmalıyan, hafif katran kokusiyle karışık serin havayı, öyle günlerde, sabahtan akşama kadar ciğerlerine doldurmak az mazhariyet midir?

Yaz aylarında, Galata tarafındaki tünel memurlarının yüzlerine dikkat edin. Hepsinde, göbek taşında terleyip halvette keselendikten sonra, tatlı canını hamamın soğukluğuna atmış bir vatandaş ferahlığı görürsünüz. Tünelin üst başından dalıp alt başından çıkan, ipekli kâğıttan japon yelpazesinin rüzgârı kadar tatlı, belirsiz, okşayıcı serinliği, İstanbulun başka hiç bir yerinde bulmak kabil değildir.

Temmuz sıcaklarında, ben takacılara da imrenirim.

Boynumda kravattan mengene, sırtımda ceketten cendere ile, Karaköy Köprüsünün macunlaşmış asfaltlarını çiğnerken, mavi sulardaki çırpıntıları, Boğazın takacılara işvelenişi gibi görürüm, ağzımın suyu akar. Takanın baş tarafına yan gelip, göğüs bağır açık, Boğazdan esen kıvırcık poyrazın cana can katan serin solukları sinemi döve döve, çubuğumu tüttürerek, motörün takatakasını dinliyerek, suları yara yara püfür püfür Boğaza doğru yükselen bir takacı olmağı istediğim anlar çoktur.

Ben martılara da gıpta ederim.

Kısmeti başkalarının kesesinde talihli kullara pek benziyen, İstanbulun bu en açıkgöz kuşları, kar parçası gibi beyaz göğüslerini gererek vapur güvertelerinin tepesinden denize sözülürlerken yüreğim hoop! eder. Koskoca Boğaz, dalgalariyle, çırpıntılariyle, akıntılariyle, anaforlar orkoslariyle, lodosları, poyrazları, karayelleriyle, martıların emrindedir. Çiy balıkla tıka basa karın doyurma tarafı müstesna, Temmuz sıcağında, bir köpüklü sudan öbür köpüklü suya sekerek, dalgaların üstünde tahtaravalli oynıyan bir martı olmağı pek isterdim.

Fakat bütün bunların hepsinden fazla, balıklara haset ediyorum. Serin ve derin suların bu civelek, kaypak ve atik kalabalığı dilsizliği sayesinde dedikodusuz, elsizliği, ayaksızlığı sayesinde yorgunluksuz; beyinsizliği sayesinde tasasız bir ömür süren bu bahtiyar mahlûklar, temmuz sıcağını dalgaların kucağında geçirmenin ne büyük bir saadet olduğunu bilseler...

Bir şairimiz, göllerde kamış olmağı istemişti.

Ah, ne olurdu, ben denizlerde balık olsaydım!..

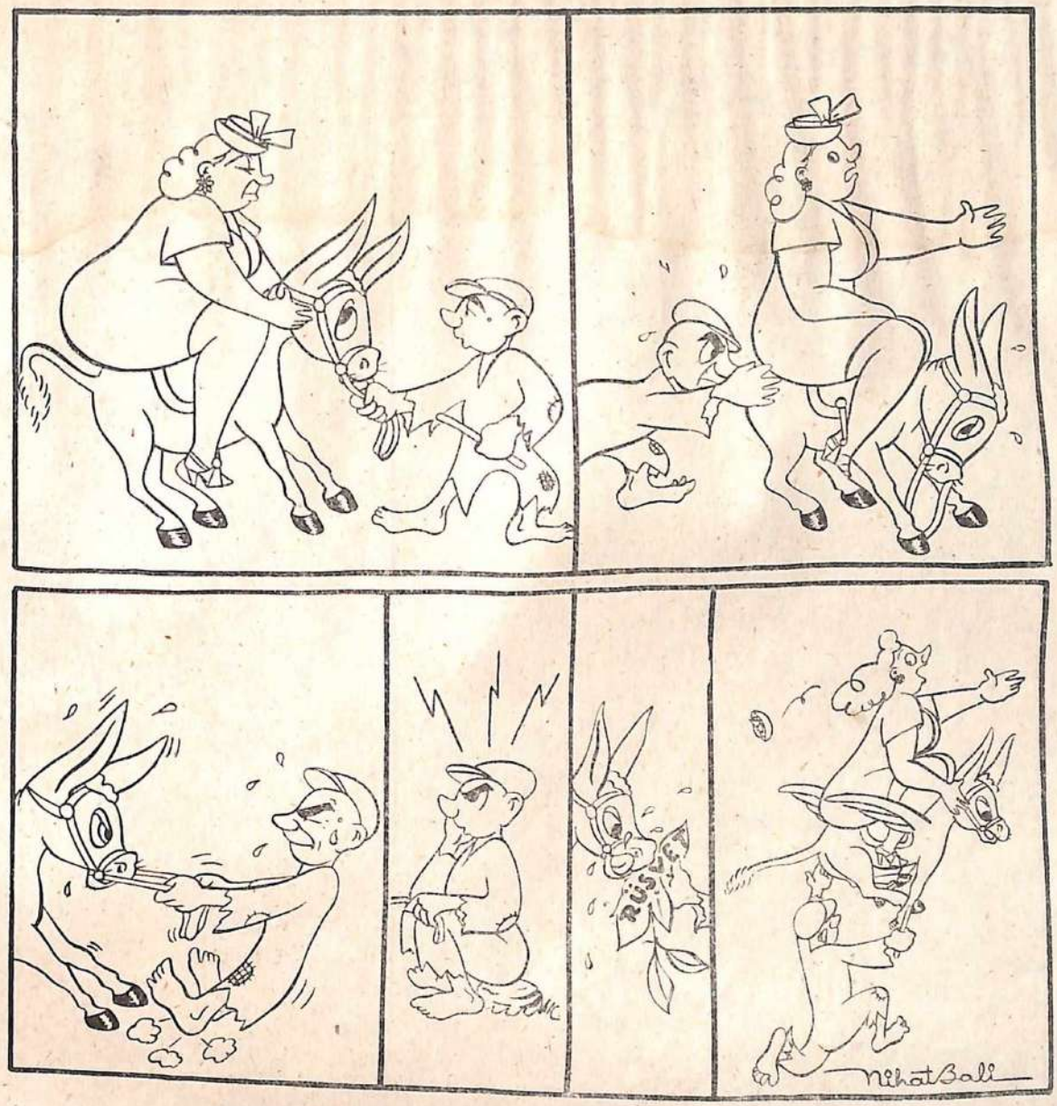

EŞEKLER DE RÜŞVETSİZ YÜRÜMÜYORLAR!

Çömezin Röportajları:

105

Ramazan mânileri

Çizen: RAMİZ

Başbakana:

Kuru sıkı cakamız var
Türlü türlü şakamız var
Taşı sıksa su çıkarır
İnatçı bir Sakamız var

Dışişleri Bakanına:

Rus düşmüş türlü derde
Canı ister pilâv zerde
Barışmağa ihtimal yok
Efendim nerde ben nerde

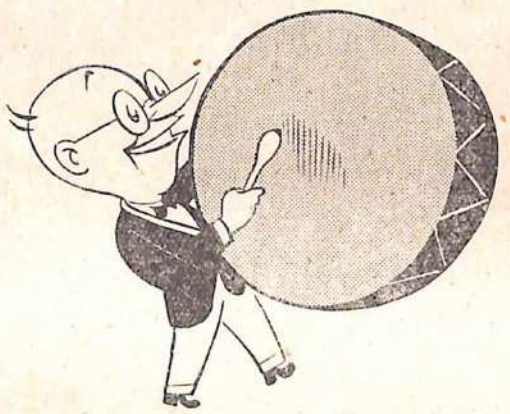

Parti Başkan Vekiline:

Hilmi Uran hoştu derler
Nutukları boştu derler
Celâl beyi görür görmez
Yeni baştan coştu derler!

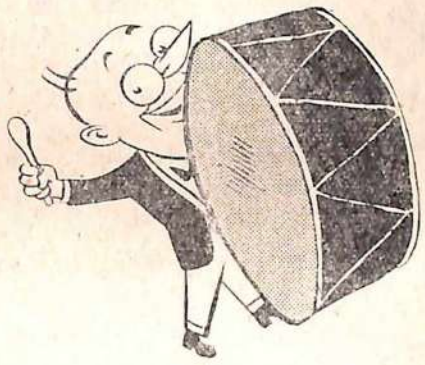

Kenan Öner'e:

Yeni parti direk ister
Söylemeye yürek ister
At araba yokdur amma
Kenan Öner binek ister!

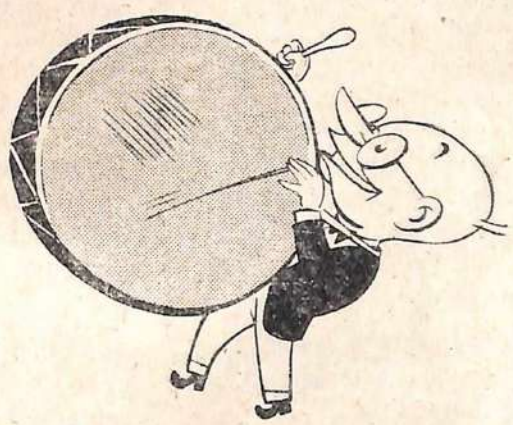

Recep Peker'e:

Hem güzelsin hem tombulsun
Milletine köle kulsun!
Seni çekiştiren diller
Yedi eylûlden bulsun!

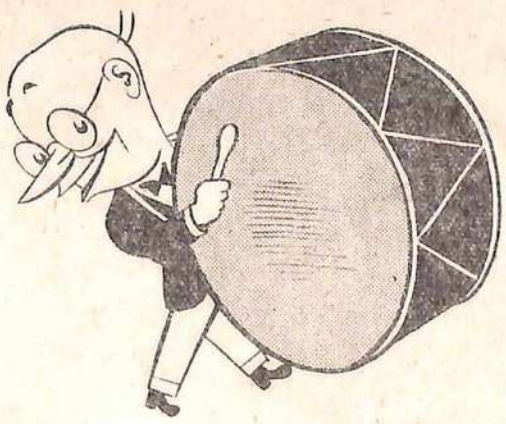

Maliye Bakanına:

İş becerip at alan var
Keyif için yat alan var
Ağlamayın ey memurlar
Şevketlû bir Adalan var!

Ticaret Bakanına:

Pek yaktı kriz bu yaz
Çok tüccar etti iflâs
Kurtarır bizi belki
Yeni bakan Cemil Barlas!

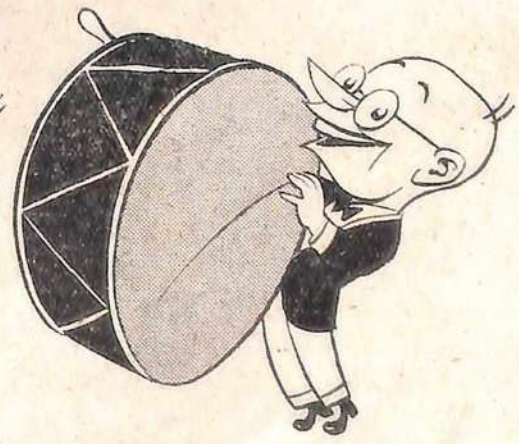

Tarım Bakanına:

Avcılarım çulluk ister
Bu millete kulluk ister
Ha gayret Cavid Ural
Hep köylüler pulluk ister!

Hikâye

Hortlak

Yazan
HAVA

Öldüğünü kat'i olarak bildiğiniz bir tanıdığınıza, aylarca sonra dipdiri bir halde tesadüf etmişliğiniz yoksa, vefatından tam üç ay sonra, İzmirde, Kordon boyunda doktor Remzi ile karşı karşıya geldiğim zaman ne hale girdiğimi kabil değil tasavvur edemezsiniz. Hele zavallıcığın perişan kıyafeti, avurdu avurduna çökmüş yüzü, uzamış traşı, feri kaçmış gözleri, diriden ziyade ölüyü andırdığı için, bu anî karşılaşmada, Remzinin hortlamış olduğuna daha kolay hükmettim.

O beni görünce evvelâ şaşaladı, sonra savuşmak istedi. Fakat beceremedi, yüz yüze geldik. Elini uzattı, dehşetle ürpererek tutmağa mecbur oldum. Kulağıma, mezardan aksediyormuş gibi gelen, kof, çürük bir sesle :

— Korktun, değil mi? dedi. Merak etme, hortlak değilim.

Korkudan ve heyecandan nutkum tutulmuştu. Konuşamıyordum. Bereket ki, benim konuşup sual sormama hacet kalmadan, o anlattı:

— Beni beş ay evvel Galata rıhtımından teşyi ettiğiniz tarihtenberi İzmirdeyim. İki ay sürecek bir memleket turuna çıktığımı zannediyordunuz. Hakikatte ben, ertesi sabah, Zonguldağa indim, Oradan dosdoğru İzmire geldim. Meslekî tetkik, memleket turu filân hep bahane idi. İstanbulda bir kokteyl partide tanıdığım İzmirli bir kadının peşinden buraya koşmuştum.

Başıma gelen ölçüsüz felâketten sonra, yavaş yavaş makul düşünmek imkânını bulabildikçe, zıvanadan çıktığım o günleri, tüylerim ürpererek hatırlıyorum. Kadın, gözleri siyah kor gibi yanan, baktığı yeri bir saniyede tutuşturan cinsten, tehlikeli bir mahlûktu..

İstanbula, bir hafta kalmak üzere gelmişti. Bu bir hafta içinde, onunla öyle anlaşıverdim ki, kendimi yeryüzü cennetinde sanıyordum. İşi gücü terkettim. Evi unuttum.

Yalnız, bir bakışta beni güzelliğine bin can ile âşık eden bu şuh, fettan, emsalsiz kadın, kendisini son derece ağır satıyordu. Günler yıldırım sür'atiyle geçip gitti, Onun İstanbuldaki oturma müddeti sona erdi, öyle olduğu halde ben daha parmaklarının ucuna çekingen buseler kondurmaktan ileri gidememiştim. Kendisini teşyi ederken, İzmirde beni bekliyeceğini, şeytan bakışlı gözlerinin tatlı vaatler dolu ifadesiyle o kadar kat'î söyledi ki, Leylâdan visal vaadi alan Mecnun, benim o dakikadaki sevincimi hissetmemiştir.

Vapur hareket ettikten sonra, ben derhal plânımı hazırladım.

Bildiğiniz şekilde bir memleket turu icat ettim. Aşk zekâmı öyle bilemiş, öyle keskinleştirmişti ki, bu uydurma seyahatin bütün teferruatını, hiç bir yanı aksamıyacak şekilde hazırladım. Evvelâ, bineceğim gemiyi seçtim. Daha doğrusu, kaptanını seçtim. Rıza Kaptan isminde bir çocukluk arkadaşım vardı. Şilep kaptanı idi. Macerayı ona anlattım. Her uğradığı iskeleden postaya atması için, karıma hitaben bir sürü mektup yazıp ona teslim ettim. Dediğim gibi, Zonguldakta gemiden çıktım, İzmirde soluğu aldım. Fakat sonunu dinle:

İzmirde, tam iki ay süren harikulâde bir aşk hayatı yaşadım.

İstanbuldan hareketimin on beşinci günüydü. Bir sabah, uykudan henüz uyanmıştım. Aşk ve viski mahmuru gözlerimle, yanıbaşımda hâlâ mışıl mışıl uyuyan sevgilimi bir müddet hayran hayran seyrettikten sonra, akşamdan aldığım, okumadan masanın üstüne bıraktığım gazeteye göz gezdireyim dedim. Gazeteyi aldım, fakat daha ilk sahifesine bakar bakmaz, ağzımdan bir «eyvah!» fırladı. Korkunç bir başlık vardı. Müthiş bir deniz kazası olmuş, benim bindiğim şilep, içindekilerden bir tek kişi kurtulmamak şartiyle batmıştı.

Bastığım «eyvah!» feryadı öyle yüksek perdeden çıkmıştı ki, sevgilim de uykudan uyandı. Vaziyeti beraber tetkik ettik. Lâmı cimi yoktu, ben şileple beraber batanlar arasında ölmüştüm. Gemide bir kişi bile sağ kalmadığına göre dirilmeme imkân yoktu. Esasen, boğulanların isimleri gazetelerle ilân edildiği zaman, bunlar arasında kendi ismimi de okudum.

Vakayı buraya kadar hepiniz biliyorsunuz, Yani bütün beni tanıyanların nazarında ben ölmüş bulunuyordum. Ama, bu bir şey değil. Asıl felâket, ölümümden sonra oldu.

Sevgilimle düşünüp taşındık, bir karar verdik. Öldüğüme göre artık meydana çıkamazdım. Başladığımız müşterek hayata devam etmekten başka çare yoktu.

Bir bakıma, kahır yüzünden lûtfa uğramıştım. Ne yazık ki, bu kararı uzun zaman tatbik edemedik. Hazıra dağ dayanmaz. Yanımdaki hazır para, çabucak tükendi. Paralar suyunu çektiği günün ertesi sabahı da, sevgilim, beni kapının önüne oturttu.

O gün bugündür, İzmir sokaklarında sürtüp duruyorum. Ben öldükten üç ay sonra, karımın başka kocaya vardığını haber aldım. Sevdiğim kadının da, genç, yakışıklı, milyoner bir âşıkı var. Ne evime dönebiliyorum, ne maşukama sığınabiliyorum. Bu iki saadetin arasında, iki cami arasındaki beynamaz gibi kaldım.

— Üzülme yarın bir maçın daha var, inşallah o zaman galip gelirsin!

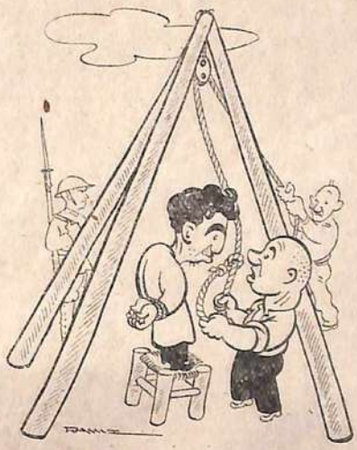

— Son bir arzunuz var mı?

— Evet, üzüntüden fena halde başım tuttu, bir aspirin lûtfediniz!

— Pek kalantorlaşmış..

— Tabii, eskiden sokaklarda şeker satardı, şimdi şeker fişi satıyor!

FIKRALAR

FİKİR

Hukuki bir mesele üzerinde fikrini almak için arkadaşına baş vurmuştu.

Adamcağız onun şikâyetini dinledikten sonra:

— Peki ama, birader, dedi. Niçin avukata gitmedin? Hukuki bir mesele bu..

Öteki cevap verdi:

— Biliyorum ama, karım, bu hususta en aptal insan bile sana fikir verebilir, demişti de...

BABA — OĞUL

Kadın doktoru Cemal Zekinin bekârlığından bahsediliyordu. Biri:

— Cimriliğinden olacak, dedi. Masraf olacak diye evlenmiyor..

Dinliyenlerden dalgın profesör başını salladı:

— Bilirim; dedi. Babası da öyledir. Ölünceye kadar evlenmemek niyetinde...

İDARE

Trende Halil Lûtfi ile Galatasaray Kulübü Reisi eczacı Arif Neş'et Usman karşı karşıya oturuyorlardı. Bir aralık, Halil Lûtfi gazetesini açıp okumaya başladı.

Arif Neş'et bir baktı, iki baktı, nihayet dayanamadı:

— Gazeteyi ters tutuyorsun galiba, dedi. Öyle gazete okunur mu?

Halil Lûtfi:

— Onu ben de biliyorum ama, dedi, ne yaparsın, bu şekilde okunursa daha uzun sürüyor. Bir gazeteyle akşamı ediyorum.

SEN SÖYLE...

Uzun müddettenberi dedikodu meyzuu olmuştu. Sokakta ahbaplarından operatör Mim Kemal Ökeye rastgeldiği zaman, kendini müdafaa için söze başladı:

— Her işittiğin şeye inanma, azizim...

Mim Kemal Öke:

—Biliyorum, dedi. İnanmam. Fakat sen yine ne söyliyeceksen söyle...

AŞK FELSEFESİ

Sevişme, evlenme meseleleri konuşuluyordu. Biri:

— Erkekler daima, evlendikleri kadının ilk aşkı olmak isterler, dedi.

Romancı Peride Celâl, cevap verdi.

— Bu hususta kadınlar daha realisttirler: Evlecekleri adamın son aşkı olmak isterler.

GİTTİ GİDER!

Vasfi Rızanın jübilesinde, aktörler, artistler, toplanmışlar, sanat hayatlarına dair bazı hatıralarını anlatıyorlardı. Bir aralık lâkırdı, piyeslerin tutup tutmamasından açıldı. Hangi piyes gider, hangisi gitmez, diye konuşulurken Raşit Rıza, şu fıkrayı anlattı:

— Hiç unutmam: Necip Fazılın bir piyesini oynuyorduk. O sırada Ankarada olan şair, ilk akşam bize bir telgraf çekmiş. Ertesi gün aldık. «Eser gidiyor mu?» diye soruyordu. O gün hemen cevabı telledik: «Gitti!»

VURGUN

Tekirdağında verdikleri konserden dönüyorlardı. Ses sanatkârlarından Âkile Artun tanıdıklarından birisinin çirkin bir kadına âşık olduğunu anlatıyordu.

Santuri Hüsnü Tüzüner:

— İlk görüşte mi vurulmuş? diye sordu.

Âkile Artun, cevap verdi:

— Hayır, çift görüşte: Kadınla tanıştığı zaman sarhoşmuş.

KAZMA KUYUYU...

Doktor, muayene olmaya gelen Hamiyet Yüceses'e sordu:

— Buraya gelmeden evvel başka yere gittiniz mi?

— Evet efendim. eczaneye gittim.

— Eczaneye mi? Eczacı ne anlar! Kimbilir size ne saçma bir tavsiyede bulunmuştur! Değil mi?

— Galiba, efendim. Size gelmemi tavsiye etmişti.

HUY

Hanımefendi, misafirinin arkasından, derin bir «of!» çekerek şikâyette bulundu:

— Ne yapayım, tabiatim icabı: aptal insanlara hiç tahammül edemem...

Tekel Neşriyat şubesi memurlarından Neriman Kurtbay, hemen atıldı:

— Vah vah! Valdenize çekmemişsiniz demek!

GİZLİ SİLÂH

Bir kadın kendini methediyordu:

— Her kadının gizli bir silâhı vardır ki, o da güzelliğidir.

Dinliyenlerden Ord. Prof. Şükrü Baban, hayretle sordu:

— Peki, siz bu silâhı nasıl saklıyorsunuz? Hiç görünmüyor!

MUHALEFET

Yazı bir yalıda geçireceklerini söylüyordu.

Üstad Eyubi Ali Rıza Şengel'e başvurmuştu.

— Peki, ama, dedi, deniz havası refikanın sıhhatine muhalif gelmez mi?

— Haddine mi düşmüş!

SAYI 105

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden:
RAMİZ GÖKÇE
Basıldığı yer:
Cumhuriyet Matbaası - İstanbul

TOMBUL TEYZE

Tombul Teyze — Sayın okuyucularım. Olimpiyada gidiyoruz zannetmeyin, evdeki vantilâtörümüz bozulmuş hava almağa buraya geldik!

T.T POSTASI

Akhisar: Leblebici Mesut.

S — Şimdi parkımız o kadar güzel oldu ki gündüzleri çam ağaçlarının altında, güllerin arasında uyuması, geceleri de havuzların kenarında fıskiyelere bakarak şarkı dinlemek bir ömür.. Onun için yeni aldığınız taksiyi prova edip Sıska Dayı ile beraber taksiye binerek Akhisarımızı şereflendirirseniz minnettar kalırız. Sen ve esen kalın

C — Güzel parkınıza davetinizden dolayı teşekkür ederim. Yalnız benim tabiatım parklarda gündüz havuzların fıskiyelerini seyredip gece yatağımda uyumaktır. Sizin hususi tarifenize kendimi uyduramıyacağımı biliyorum. Bir de altımızda görülen araba taksi değil; bizim hususimiz olduğunu tebşir